

—

Duvha la Pfanelo dza Vhathu li pembelelwa Afurika
Tshipembe nga la 21 Thafamuhwe nwaha na
nwaha.

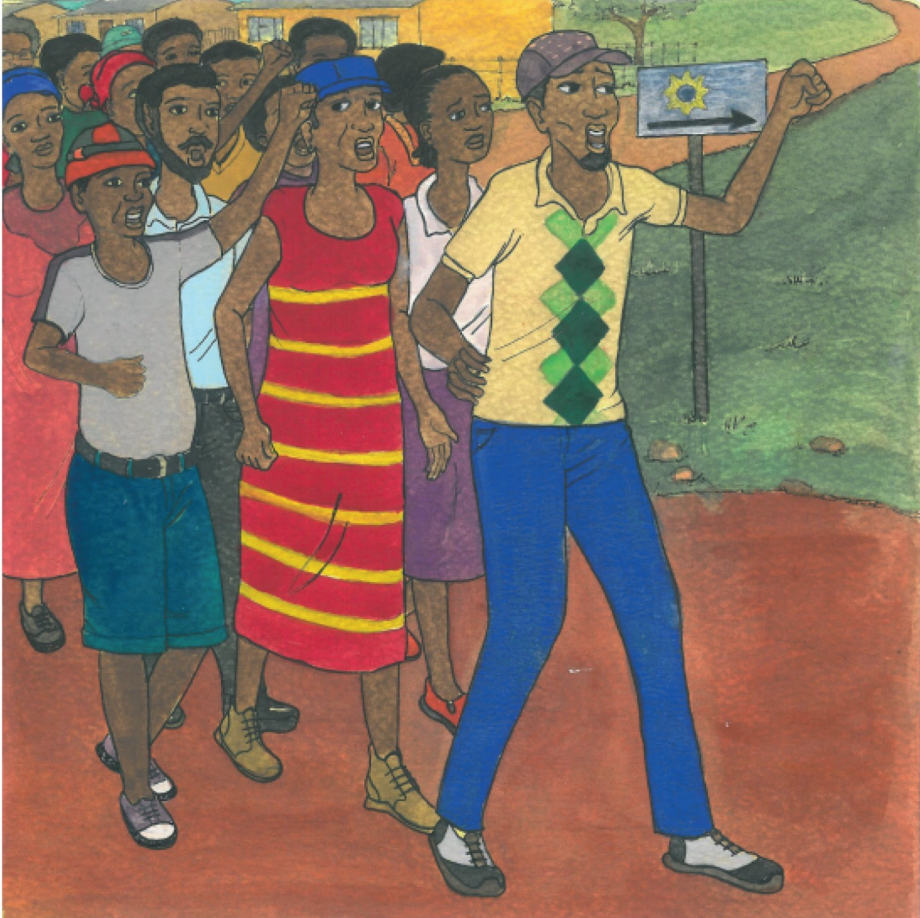
Heyi nganea i malugana na divhazwakale na
ndeme ya heyi holodei.

Tshifhingani tsha tshiṭalula, vhatu vharema vha Afrika Tshipembe vho vha vho tsikeledzwa.

Vhatu vho lwa na muvhuso wa tshiṭalula na milayo yawo i tsikeledzaho. Vho vha vha tshi khou lwela mbofholowo na pfanelo dzi linganaho.

Nga ḽa 21 Ṱhafamuhwe ṅwaha na ṅwaha, shango ḽi humbula vhalwela mbofholowo vhaḽo.

Nga la 21 Thafamuhwe 1960, vhadzulapo vha Sharpeville na Langa vho ya u matsha.

Vho vha vha tshi khou matshela u lwisana na milayo i tsikeledzaho ya muvhuso wa tshiṭalula. Vho vha vha tshi khou lwa na 'mulayo wa u fara basa'.

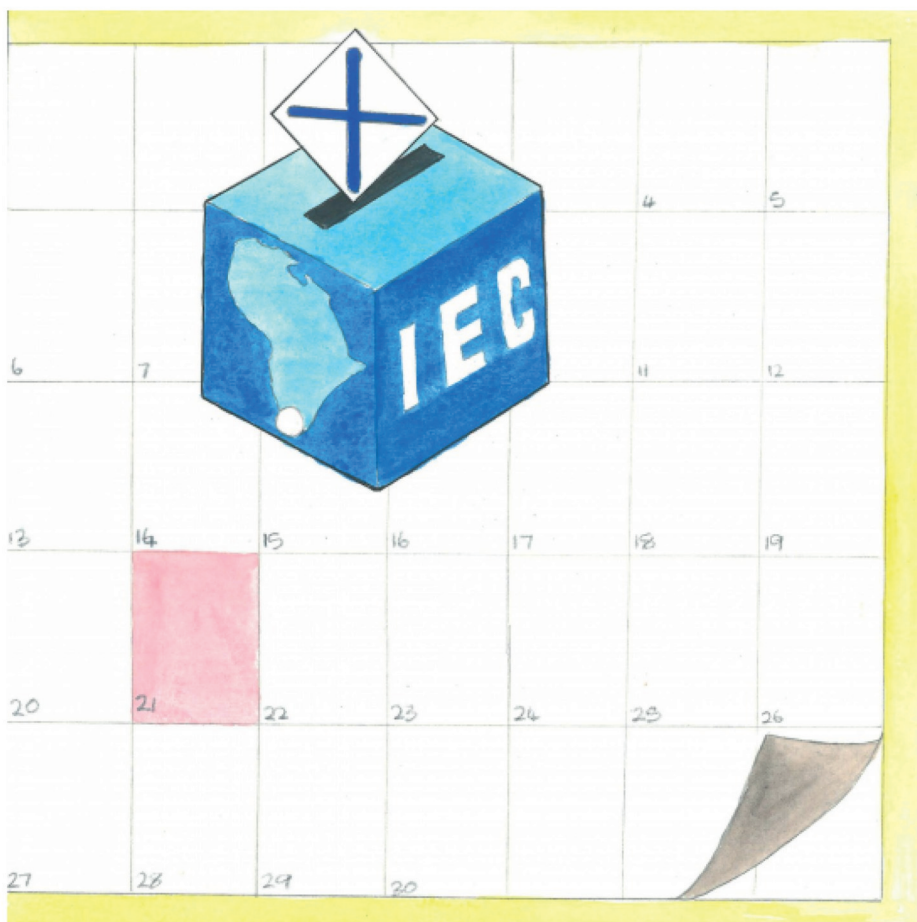
"Amandlaa! Ngawethuu! Maanḁa kha a vhe vhathuni!"
vhatu vha tshi ṭavha mikosi.

Ngei Sharpville, vho vha vha tshi khou imba na u matsha nga mulalo vha tshi ya tshiṭṭshini tsha mapholisa.

Musi mapholisa vha tshi vhona gogo ḽa vhathu, vha ṭhasela vhamatshi.

Vhathu vha shavha, vhaṅwe vha huvhala, vhaṅwe vha lovha.

Ɓuvha ƙa 21 Ƴhafamuhwe u thomani ƙo vha ƙi tshi humbulwa sa Ɓuvha ƙa Sharpville.

Nga murahu ha khetho dza demokirasi nga 1994, ƙuvha ƙeneƙi ƙo mbo ƙi vha holodei.

Shango ƙi humbula vhalwela mbofholowo. Ndi nƙila ya u vha livhuha.

Ñwaha na ñwaha ðuvha la 21 Thafamuhwe ndi holodei.
Dziofisi na zwickolo zwi a vala.

Ndi ðuvha la u pembelela pfanelo dza vhathu. Ndi ðuvha la
u pembelela u lingana ha vhathu.

Vhathu vha pembelela na u ðhonifha leneji ðuvha nga ndila
dzo fhambanaho.

Vhana vha nga pembelela lenjei guvha ja ndeme nga u
amba nga ha pfanelo dzavho.

Ee, vhana na vhone vha na pfanelo!

Pfanelo dza vhana ndi pfanelo dzo khetheaho dza vhatu,
vhane vha vha nga fhasi ha miwaha ya 18.

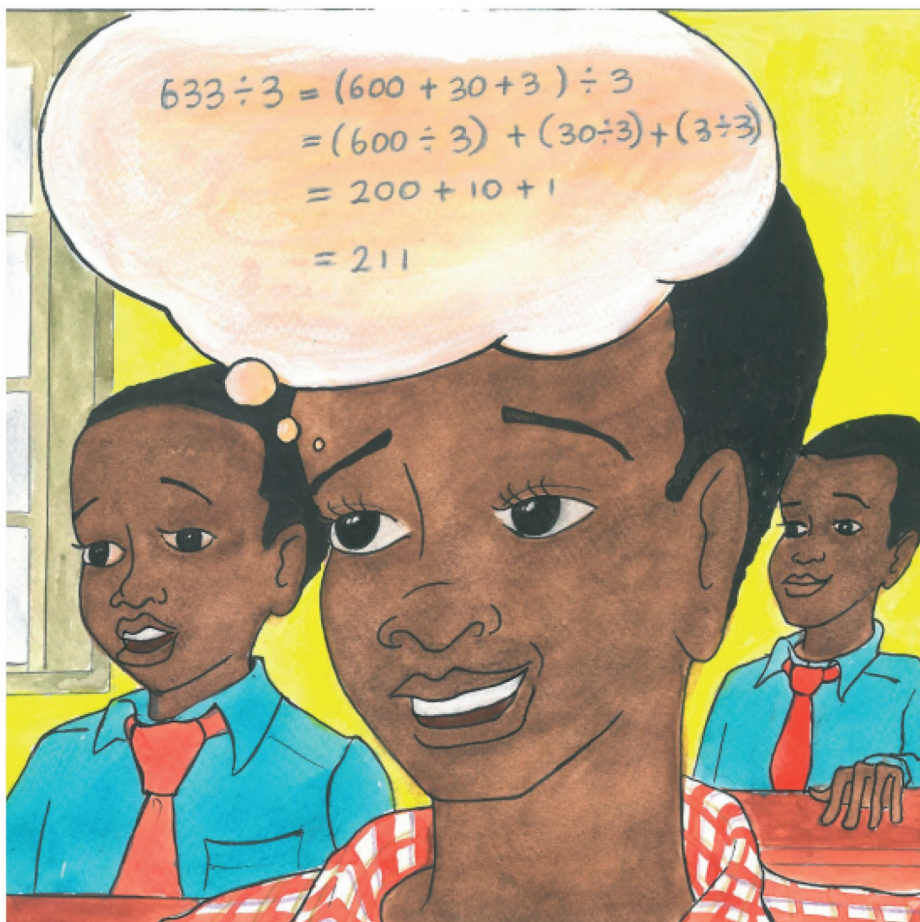

Pfanelo dza vhana vhoṭhe dzi a lingana. Naa ni a ḡivha pfanelo dzaṅu?

“Pfanelo ya u ṭhogomelwa,” hu amba Ntombi.

“Pfanelo ya u vha na dzina,” Nsuku a tshi huwelela.

“Pfanelo ya u dzula shangohaya ḷanga, kana kha ḷiṅwe shango,” hu amba Shadrack.

“Pfanelo ya u tsireledzwa,” hu amba Melanie, a re murahu.

“Pfanelo ya pfunzo,” hu amba Arnold.

“Pfanelo ya u sa pfi swa vhuṭungu kana u tambudzwa,” hu amba Nhlayiselo.

Hedzi ndi dziñwe pfanelo dzine vhana vhoṭhe vha vha nadzo.

Ri na pfanelo ra dovha ra vha na mishumo. Ri na pfanelo na vhuḍifhinduleli.

Vhana vha na vhuḍifhinduleli vhufhio?

“Vhuḍifhinduleli ha u ita mishumo yanga ya hayani,” hu amba Ann.

“Vhufihindleli ha u tlogomela muvhili wanga na vhuluvhi na u dzula ndi na mutakalo wavhuḏi,” hu amba Nsuku.

“Vhufihindleli ha u fara vhathu nga nḏila ine ra tḡḡa vha tshi ri fara ngayo,” hu amba Cheyeza.

“Vhufihindleli ha u shuma zwavhuḏi tshikoloni,” hu amba Mixo.

“Vhufihindleli ha u tshonifha panelo dza vhañwe,” hu
amba Lerato.

Rothe ri na vhuifihindleli ha u tshonifha panelo dza
vhañwe.

Vhathu vhothe vha a lingana.

Duvha la Panelo dza Vhathu ndi duvha la u lingana ha
panelo dza vhatu vhothe.

—Dzimbudziso

1. Ndi ngani kuvha la 21 Thafamuhwe li holodei Afurika Tshipembe?
2. Pfanelo dza vhathu ndi mini?
3. Nani tsumbo tharu dza pfanelo dza vhana.
4. Wanani mafhungo nga ha Mulayo wa Pfanelo dza Afrika Tshipembe. Itani mutevhe wa dzenedzo pfanelo.

—Bugu dza tsielano iyi

- Duvha la Vhupfumedzani
- Duvha la Mbofholowo
- Duvha la Vhufa
- Duvha la Pfaneleo dza Vhathu
- Duvha la Vhafumakadzi
- Duvha la Vhashumi
- Duvha la Vhaswa

Heyi bugu ya nganea yo itwa na u nwalwa nga
Lutsonga, sa tshipiḡa tsha phurodzhekthe ya Zenex
Ulwazi Lwethu ya bugu dza u vhala ya 2020.